

Samen leren: Inclusief onderwijs een recht voor alle kinderen

Het nieuwe VN-verdrag voor rechten van mensen met een beperking kiest voor een inclusief onderwijssysteem. Het verdrag wil dat binnen het algemene onderwijssysteem kinderen met een beperking de ondersteuning ontvangen die ze nodig hebben om effectieve deelname aan het onderwijs mogelijk te maken

Uit onderzoek blijkt dat kinderen met een beperking meer leren op gewone scholen. Dat is vooral als er goede ondersteuning is voor de kinderen én de leerkrachten. Voorstanders van inclusief onderwijs (ouders en leerkrachten) menen dat zulke ondersteuning georganiseerd en gestimuleerd moet worden door de regering.

Zie ook het [Werkdocument](#) "VN Verdrag bepaalt: inclusief onderwijs is een recht voor alle kinderen" dat door Jose Smits is opgesteld. Het werkdocument werd gemaakt ten behoeve van de [Werkontmoeting Samen Leren](#) op 8 december 2010 in het kader van de [Campagne Tekenen en dan...? Nu Waarmaken!](#), die de [Coalitie voor Inclusie](#) organiseerde.

De belangrijkste literatuurverwijzingen die in het [Werkdocument](#) "VN Verdrag bepaalt: inclusief onderwijs is een recht voor alle kinderen" genoemd worden zijn hieronder op een rijtje gezet:

- Advocaten gespecialiseerd in jurisprudentie op het gebied van toelaing van leerlingen: P. Boelens, www.rbbadvocaten.nl en K. Slump, Stichting Juridische Dienstverlening Onderwijs, www.judion.nl.
- Algemene Rekenkamer: Weer samen naar school, Zorgleerlingen in het basisonderwijs, januari 2005
www.rekenkamer.nl/Actueel/Onderzoeksrapporten/Introducties/2005/01/Weer_samen_naar_school.
- Botsboek by Cross Over:
www.kenniscentrumcrossover.nl/projecten/botsboek/de_botsen.
- C. Meijer, S.J. Pijl en S. Hegarty: New Perspectives on special education, Londen 1994.
- [D. Biklen](#), Schooling without labels, 1992, ISBN 0-87722-875-2.
- D. van Veen: Onderwijs en Zorg voor ernstig meervoudig of complex gehandicapte kinderen/jongeren van cluster 3 scholen.
- [Ecpo.nl/nl/p4a310087afa2f/nieuws.html](http://ecpo.nl/nl/p4a310087afa2f/nieuws.html).
- Education Policy Analysis, OECD 2003:
www.oecd.org/document/14/0,3343,en_2649_39263231_17735886_1_1_1_1,00.html.
- G.W de Graaf, 2010 [Gewoon of Speciaal](#) , ISBN 978-90-8161271-1-5.
- G.W. de Graaf, 1996. Mijn kind gaat naar de gewone school.
- Dorien Graas, Zorgenkinderen op school, geschiedenis van het speciaal onderwijs, 1900-1950, Leuven/Apeldoorn 1996. ISBN 9053505164
- H. Schuman; Passend onderwijs – pas op de plaats of stap vooruit, artikel in Tijdschrift voor orthopedagogiek, 46 (2007), 267-280.
- Hermanns, J. (2009). [Het opvoeden verleerd. Oratie](#). UvA.
- Hoofdstuk 4 Onderwijsverslag: Speciaal Onderwijs en Expertisecentra, pag. 89-90
www.onderwijsinspectie.nl/binaries/content/assets/Onderwijsverslagen/2010/Hoofdstuk+4+-+printversie.pdf

- IJ. Jepma: De schoolloopbaan van risicoleerlingen in het primair onderwijs, 2003 ISBN 90 5170 726 6
- Impact Assessment Richtlijn Gelijke behandeling Buiten de Arbeid, Ape B&A, 2009. www.bagroep.nl.
- In de AWBZ gelden grondslagen zoals verstandelijke beperking. Wie lager scoort dan 70 IQ kan een AWBZ-budget krijgen. Bij een psychische stoornis (bijvoorbeeld autisme) en een IQ hoger dan 70 is AWBZ niet altijd mogelijk en volgt verwijzing naar jeugdzorg. Zie ook: www.zorgkantoordwo.nl/Repository/Documents/2011_ZorgInkoop/2011_Zorginko_opbeleid.pdf.
- In [gesprek met Prof. dr. Marijke C. van der Wende over het Nederlandse onderwijs. Koploper en probleemkind, hoe kan dat?](#)
- Inge Mans, Zin der Zotheid, Vijf eeuwen cultuurgeschiedenis van zotten, onnozelen en zwakzinnigen, uitgeverij SWP 1998, ISBN 906665 567 4 www.swpbook.com/488
- Inge Sleeboom, Jo Hermanns en Vera Hermanns: Meedoen leer je door mee te doen, november 2010. www.zonmw.nl/uploads/tx_vipublicaties/Eindverslag_Meedoen_leer_je_door_mee_te_doen.pdf.
- J. O'Brien, M. Forest, J. Pearpoint, S. Asante, J. Snow: The ethics of inclusion: three common delusions. www.inclusion.com/inclusion.html
- Jaarboek Onderwijs; www.cbs.nl/NR/rdonlyres/8309B176-A48E-4493-A301-A80C2558B57E/0/20092f162pub.pdf
- Kooistra, L., 'Integratie buitengewoon-regulier onderwijs vereist een fundamentele verandering van het regulier onderwijs' in: Resonans (juni 1980)
- K. Doornbos en Luc M. Stevens, De groei van het speciaal onderwijs. Deel A: analyse van historie en onderzoek (Den Haag 1987).
- L. Jordan, C. Goodey: Human Rights and school change, the Newham story, 2002. ISBN 1 872001 25 4 eric.ed.gov/PDFS/ED473539.pdf
- L. ter Riet, [Dalende leerprestaties van jongens in het primair onderwijs?](#) Een verkennend onderzoek naar de situatie in Nederland naar dalende leerprestaties in rekenen laat zien dat er geen sprake zou zijn van daling. UT Twente
- Linda Jordan, Chris Goodey (2002), [Human Rights and school change](#), the Newham story.
- LJN: BN7161, Voorzieningenrechter Rechtbank 's-Hertogenbosch , 216751 KG ZA 10-554 zoeken.rechtspraak.nl/resultpage.aspx?snelzoeken=true&collection=rnl&querypage=../zoeken/zoeken.asp&searchtype=lj n&ljn=BN7161.
- M. Schuurman (2010), [Tekenen en dan...?!](#) Stand van Zaken en aanbevelingen voor implementatie van het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap. In opdracht van de Coalitie voor Inclusie.
- Minne B. e.a. CPB (Centraal Plan Bureau) doc. 192: [Zorg om Zorgleerlingen](#), november 2009.
- Algemene Rekenkamer [Zorgleerlingen in het primair en voortgezet onderwijs](#), Kamerstuk 32338;
- Besseling J. e.a. [Toename Gebruik Ondersteuning](#) voor jongeren met een gezondheidsbeperking, TNO nr 385.
- OECD 1999 Inclusive education at work: including students with disabilities in mainstream schools.

- Onderzoek naar de toegankelijkheid van het Beroepsonderwijs , 2008. www.cgb.nl/webfm_send/423.
- Oratie J. Dronkers (2010): [Positieve maar ook negatieve effecten van etnische diversiteit in scholen op onderwijsprestaties?](#) Een empirische toets met internationale PISA-data. Maastricht University.
- [Parlementair Onderzoek Onderwijsvernieuwingen](#): Kamerstuk 31 007, 6,
- R. Feuerstein, Laat me niet zoals ik ben. Over een methode om de cognitieve en sociale ontwikkeling te stimuleren. 2005, ISBN 10: 906069886X / ISBN 13: 9789060698860.
- Rights of people with Intellectual disabilities, Access to education and Employment, 2005 www.eumap.org and www.hetkanveelbeter.nl/downloads/id_nederlands.pdf; Yearly reports of ACTB which gives overview of mediation and advices by the temporary General Committee on Access and Support in Education, between 2004 and 2007.
- Update employment report Netherlands ANED: www.disability-europe.net
- SER (2007). [Meedoen zonder beperkingen](#)- meer participatiemogelijkheden voor jonggehandicapten. Advies uitgebracht aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid augustus 2007. ISBN 90-6587-958-7
- SER (2008) [Vergroting participatie jongeren met een beperking](#), mei 2008
- statline.cbs.nl/StatWeb/publication/default.aspx?VW=T&DM=SLNL&PA=37746sol&LA=NL
- Tony Booth, Mel Ainscow, Index voor Inclusie, werken aan leren en participeren op school 2009, ISBN 978-90-441-2152-0, www.indexvoorinclusie.nl
- Vergelijkende onderzoeken leerprestaties in OECD landen: [Education at a glance](#):
- Verslagwerkconferentie Coalitie voor inclusie: www.coalitievoorinclusie.nl/werkconferentie/Verslag-Werkconferentie-Tekenen-en-dan20100208.pdf.
- Jeugdcommissaris: 207 miljoen extra voor onderwijs aan zorgleerlingen: Www.bredeschool.nl/fileadmin/PDF/2007-05-08_Sturingsadvies_speciaal_onderwijs.pdf.
- Www.perspectief.org/documenten/EindverslagCongresDonderdag1oktober.pdf.
- Www.ser.nl: Meedoen zonder beperkingen – meer participatiemogelijkheden voor jonggehandicapten, augustus 2007 en Vergroting participatie jongeren met een beperking, mei 2008.
- www.zonmw.nl/uploads/tx_vipublicaties/Eindverslag_Meedoen_leer_je_door_mee_te_doen.pdf
- Zaterdagmagazine NRC handelsblad (2007) Anja Vink. [Dit onderwijs vergroot de achterstand.](#)
- Zicht op zorggelden, 2009, www.infinitebv.nl.
- www.testresearch.nl/werk/wiscnrc1.html en www.hartenziel.nl/artikel/de_test_is_te_slim.
- www.pedagogiek.net/content/artikel.php?contentID=810